

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas sayısı:1971/40

Karar sayısı:1971/82

Karar günü:23/12/1971

Resmi Gazete tarih/sayı:23.5.1972/14194

İstemde bulunan : Danıştay Beşinci Dairesi

I- İSTEMİN KONUSU :

Karadeniz Teknik Üniversitesi adıyla Trabzon'da bir üniversite kurulması hakkındaki 6594 sayılı Kanunun geçici 1. maddesi ve anılan kanunun geçici 2. maddesini değiştiren 336 sayılı Kanunun geçici 1. maddesi ile, 6594, 336 ve 535 sayılı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında 871 sayılı Kanunun 1. maddesi hükümlerinin Anayasa'nın 120. maddesine aykırı buldukları yolundaki iddianın ciddi olduğu kanısı ile bu maddelerin iptallerine karar verilmesi istenilmiştir.

II- OLAY :

İzinsiz ve özürsüz olarak görevi başına dönmemesi nedeniyle Millî Eğitim Bakanlığı Disiplin Kurulunun karar ile işten el çektirilmiş sayılan bir Trabzon Teknik Üniversitesi doçentince komisyon kararının iptali istemi ile Danıştay'da açılan dâvada anılan kararın hukukça dayanağı olan yukarıda konu bölümünde yazılı yasa kurallarının Anayasa'nın üniversite özerkliğine ilişkin 120. maddesine aykırı olduğu ileri sürülmüş, dâvaya bakmakta olan Danıştay Beşinci Dairesi de aykırılık savının ciddi olduğu kanısına vararak bu kuralların iptallerine karar verilmek üzere Anayasa Mahkemesine başvurmuştur.

IV- İTİRAZ KONUSU KURALLAR :

1- Karadeniz Teknik Üniversitesi adıyla Trabzonda bir üniversite kurulması hakkındaki 20/5/1955 günlü, 6594 sayılı Yasanın geçici 1. maddesi (Düster 3. Tertip, Cilt 36, Sayfa 1499) : .

Muvakkat Madde 1- Bu kanunun üçüncü maddesi gereğince hükmi şahsiyet iktisab edinceye kadar, Karadeniz Teknik Üniversitesi tedris elemanları 4936 sayılı Üniversiteler Kanunundaki derece ve selâhiyeti haiz zevat arasından Maarif Vekilliğince tayin olunur.

Bu Üniversitede bu devre zarfında diğer hususat için benzeri fakültelerin mevzuat, program, nizamname ve talimatnameleri tatbik edilebilir.

2- Karadeniz Teknik Üniversitesi adıyla Trabzonda bir Üniversite kurulması hakkındaki 6594 sayılı Kanuna ek 19 Eylül 1963 günlü, 336 sayılı Kanunun geçici 1- maddesi (Düster 5. Tertip, Cilt 2, sayfa 2036) ;

Geçici Madde 1- 6594 sayılı Kanunun geçici 2. maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Tüzel kişilik kazanıncaya kadar; Karadeniz Teknik Üniversitesinin başında aylıklı profesörlerden, Millî Eğitim Bakanının teklifi üzerine müşterek kararlar tayin edilen bir rektör; fakültelerin başında da aylıklı profesörlerden Millî Eğitim Bakanınca tayin edilen birer dekan bulunur.

Esas sayısı:1971/40
Karar sayısı:1971/82

3- 20 Mayıs 1955 tarihli ve 6594 sayılı, 19 Eylül 1963 tarihli ve 336 sayılı, 16 Şubat 1965 tarihli ve 535 sayılı kanunlarda değişiklik yapılması hakkında 22 Mayıs 1967 günlü, 871 sayılı Kanunun 1. maddesi (5. Tertip Düstur, Cilt 6/2, sayfa 2033) :

Madde 1- 20 Mayıs 1955 tarihli ve 6594 sayılı Karadeniz Teknik Üniversitesi adıyla Trabzonda bir üniversite kurulması hakkında Kanunun 2. maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir :

Bir fakültenin kuruluşunun tamamlanması; o fakültenin kadrosunda, Profesörler Kurulunu teşkil edecek aylıklı en az 6 profesörün bulunmasına bağlıdır.

V- İTİRAZA DAYANAK OLAN ANAYASA MADDESİ:

İtirazda dayanılan Anayasa'nın 120. maddesi (20/9/1971 günlü 1488 sayılı Anayasa değişikliğine göre Resmî Gazete, 22/9/1971 günlü 13964 sayılı) :

Madde 120- Üniversiteler, ancak Devlet eliyle ve kanunla kurulur, Üniversiteler, özerkliğe sahip kamu tüzel kişileridir. Üniversite özerkliği, bu maddede belirtilen hükümler içinde uygulanır ve bu özerklik, üniversite binalarında ve eklerinde suçların ve suçluların kovuşturulmasına engel olmaz.

Üniversiteler, Devletin gözetimi ve derelimi altında, kendileri tarafından seçilen organları eliyle yönetilir. Özel kanuna göre kurulan Devlet üniversiteleri hakkındaki hükümler saklıdır.

Üniversite organları, öğretim üyeleri ve yardımcıları, üniversite dışındaki makamlarca, her ne suretle olursa olsun, görevlerinden uzaklaştırılmazlar. Son fıkra hükümleri saklıdır.

Üniversite öğretim üyeleri ve yardımcıları serbestçe araştırma ve yayında bulunabilirler.

Üniversitelerin kuruluşu ve işleyişleri, organları ve bunların seçimleri, görev ve yetkileri, üniversiteler üzerinde Devletin gözetim ve denetim hakkını kullanma usulleri ve üniversite organlarının sorumluluğu, öğrenim ve öğretim hürriyetlerini engelleyici eylemleri önleme tedbirleri, üniversiteler arasında ihtiyaca göre öğretim üyeleri ve yardımcılarının görevlendirilmesinin sağlanması, öğrenim ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine ve kalkınma planı ilkelerine göre yürütülmesi esasları kanunla düzenlenir.

Üniversitelerin bütçeleri, genel ve katma bütçelerin bağlı olduğu esaslara uygun olarak yürürlüğe konulur ve denetlenir.

Üniversitelerle onlara bağlı fakülte, kurum ve kuruluşlarda öğrenim ve öğretim hürriyetlerinin tehlikeye düşmesi ve bu tehlikenin üniversite organlarıncı giderilmemesi halinde Bakanlar Kurulu, ilgili üniversitelerin veya bu üniversiteye bağlı fakülte, kurum ve kuruluşların idaresine el koyar ve bu kararını hemen Türkiye Büyük Millet Meclisi Bileşik Toplantısının onamasına sunar. Hangi hallerin el koymayı gerektireceği, el koyma kararının ilân ve uygulama usulleri ile süresi ve devamınca Bakanlar Kurulunun yetkilerinin nitelik ve kapsamı kanunla düzenlenir.

VI- İLK İNCELEME:

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 15. maddesi uyarınca yapılan ve Muhittin Tayları, Avni Givda, Fazıl Uluocak, Sait Koçak, Şahap Arıç, İhsan Ecemiş, Recai Seçkin, Ahmet Akar, Halit ZARBUN, Ziya Önel, Kâni Vrana, Mustafa Karaoğlu, Muhittin Gürün, Şevket Müftügil ve Ahmet H. Boyacıoğlu'nun katıldıkları 12/10/1971 günlü ilk inceleme toplantısının da; dosyanın eksikliği bulunmadığı anlaşıldığından işin esasının Danıştay 5. Dairesinin dâvada uygulayabileceği tek

Esas sayısı:1971/40
Karar sayısı:1971/82

hüküm olan 6594 sayılı Kanunun geçici 1. maddesinin birinci fıkrası ile sınırlandırılarak incelenmesine, Muhittin Taylan, Sait Koçak, Şahap Arıç, Recai Seçkin ve Muhittin Gürün'ün 871 sayılı Kanunun 1. maddesinin ve Muhittin Taylan, Recai Seçkin, Ziya Önel, Kani Vrana ve Ahmet H. Boyacıoğlu'nun 336 sahalı Kanunun seçici 1. maddesinin dahi mahkemenin dâvada uygulayacağı hükümlerden bulunması dolayısıyla Anayasa'ya uygunluk denetimine konu olması gerektiği yolundaki karşıoylarıyla ve oy çokluğu ile karar verilmiştir.

Danıştay'daki dâvada davacı öğretim üyesi, kendisinin görevden çekilmiş sayılmasına ilişkin kararın Millî Eğitim Bakanlığı Disiplin Kurulunca verilemeyeceği ilkesine dayanarak bu kararın iptalini istemiştir. İptali istenen idari kararın dayanağı ise bu kararı" metninden ve Danıştay'da açılan dâvaya ilişkin dilekçedeki açıklamalardan anlaşıldığı üzere 6594 sayılı Kanunun geçici 1. maddesi uyarınca Karadeniz Teknik Üniversitesinin tüzel kişilik kazanmasına değin bu Üniversitede öğretimle görevlendirilecek kişilerin Millî Eğitim Bakanlığınca atanacağı kuralıdır.

Gerçekten, Millî Eğitim Bakanlığı Disiplin Kurulunun 14/1/1970 günlü, 404.1/27 sayılı kararında, "Karadeniz Teknik Üniversitesinde öğretimle görevlendirileceklerin atanmaları yetkisinin 6594 sayılı Yasanın geçici 1. maddesi uyarınca Millî Eğitim Bakanlığınca tanınmış bulunmasına ve bir görevliyi atamaya yetkili olan yerin onun görevden çıkarılmasına veya çıkmış sayılmasına karar vermeye dahi yetkili bulunduğu idare hukukunun ilkelerinden olmasına göre Disiplin komisyonunun bu işte kendisini görevli gördüğü ve 4936 sayılı Üniversiteler kanununun 46. maddesinin ikinci fıkrasının C bendi gereğince ilgilinin işten çekilmiş sayılmasına karar verdiği açıklanmıştır. Karadeniz Teknik Üniversitesinin kuruluşunu düzenleyen 6594 sayılı Yasa ile bunun değiştirilmesine ilişkin yasalarda disiplin konusunda herhangi bir kural da yoktur. Bu söylenilenlere göre işten çıkmış sayılma konusundaki Millî Eğitim Bakanlığı Disiplin Kurulu kararının hukuksal dayanağı, 6594 sayılı Yasanın atama işleminde Millî Eğitim Bakanlığının yetkili bulunduğunu belirleyen geçici 1. maddesi kuralıdır ve Danıştay 5. Dairesi elindeki dâvada bu kuralı uygulama durumundadır. Ayrıca bu kural, Danıştay 5. Dairesinin bakmakta olduğu dâvada uygulayacağı tek kuraldır. Nitekim bu kural Anayasa'ya aykırı sayılıp iptal edilirse Danıştay'daki iptal dâvasına konu olan Disiplin Kurulu kararı hukuk dayanağından yoksun kalacaktır. Demek ki mahkemenin iptalini istediği yasa kuralları içinden yalnızca bu kuralın iptali dâvayı çözmesi için yeterli olacaktır. Şu durum karşısında Anayasanın değişik 151. maddesi uyarınca Danıştay 5. Dairesi yalnızca anılan maddenin iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulabileceğinden esasa ilişkin inceleme bu madde ile sınırlı olarak yapılmalıdır.

VII- ESASIN İNCELENMESİ:

Esasa ilişkin rapor, sınırlandırma kararında anılan Yasa kuralı, Anayasa'nın ilgili maddesi, gerek Anayasa gerekse yasa metinlerine ilişkin vahama belgeleri ve konu ile ilgili öteki metinler incelendi; gereği görüşülüp düşünüldü :

1- Dâvada incelemenin Anayasanın 120. Maddesinin hangi metnine göre yapılacağı sorunu :

Gerek Danıştaydaki dâvanın açıldığı gerekse Danıştayın konunun incelenmesi için Anayasa Mahkemesine başvurduğu günde (22/7/1971-de) Anayasanın 120. maddesinin eski metni yürürlükte iken davanın esasının incelenmesi sırasında Anayasa'nın 20/9/1971 günlü 1488 sayılı Anayasa Değişikliğine ilişkin Yasa ile 120. maddesi değiştirilmiş bulunmaktadır. Şu durum karşısında Anayasa Mahkemesince incelenen bu dâvada ilk önce Anayasanın 120. maddesinin hangi metnine göre incelemenin yapılması gerektiğinin tartışılması zorunluğu vardır. Anayasa koyucu Anayasanın herhangi bir kuralında değişiklik yapmayı gerekli görmüş ise değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra yeni kuralın uygulanmasını işlemiş demektir. Anayasa değişiklikleri kamu

Esas sayısı:1971/40
Karar sayısı:1971/82

düzenini ilgilendiren değişiklikler olduğu için bunların yürürlüğe girmelerinden sonra karara bağlanacak dâvalarda uygulanmaları, kuraldır. Bu kurala aykırık durum sayılabilecek birtakım olayların söz konusu edilip edilemeyeceği ayrıca tartışmaya değer bir yöndür. Anılan kuralı bu dâvada uyguladığımızda Anayasaya aykırılık sorununun, Anayasalın 120. maddesinin yeni metnine göre çözülmesi gerektiği görülür.

2- Anayasa'nın değişik 120. maddesinin üniversite öğretim üyelerinin atanması ve görevden uzaklaştırılması bakımından bir değişiklik getirip getirmediği ve inceleme konusu kuralın Anayasaya aykırılığı sorunu :

120. maddenin eski metnine göre Üniversiteler bilimsel ve idari özerkliği sahip kamu tüzel kişileridir; üniversiteler kendilerince seçilen yetkili öğretim üyelerinden kurulu organları eliyle yönetilir ve üniversite organları, Öğretim üyeleri ve yardımcıları üniversite dışındaki makamlarca görevlerinden uzaklaştırılmazlar; üniversiteler, kendi kendilerini denetlerler.

Anayasanın 120. maddesinin yeni metnine göre Üniversiteler özerkliğe sahip kamu tüzel kişileridir; üniversite özerkliği Anayasa'nın bu maddesinde bildirilen kurallar içinde uygulanır; üniversiteler Devletin gözetim ve denetimi altında kendilerince seçilen organları eliyle yönetilir. Üniversite organları, öğretim üyeleri ve yardımcıları, üniversite dışındaki makamlarca görevlerinden uzaklaştırılmazlar; ancak Bakanlar Kurulunun üniversite yönetimine el koyması durumuna ilişkin kurallar saklıdır.

Anayasa değişikliğine ilişkin gerekçede açıklandığı üzere yeni metinlerle 1961 Anayasasının temel ilkelerinde yapılması ereği güdülmüş değildir. Bu yorumda gözönünde tutulacak önemli bir yöndür. Yeni metinde yönetsel ve bilimsel özerklik denilmeyip yalnızca üniversitelerin özerkliğinden söz edilmekte ise de bu özerkliğin hem yönetsel, hem de bilimsel özerklik olduğu, ancak, maddede gösterilen kayıtlar altında uygulanacağı yeni maddenin tümünden açıkça anlaşılmaktadır. Yeni maddenin dördüncü fıkrasında üniversite organlarının öğretim üyeleri ve yardımcılarının üniversite dışındaki makamlarca her ne suretle olursa olsun görevlerinden uzaklaştırılmıyacağı kuralı dahi korunmuş bulunmaktadır.

Bir de değişik 120. maddenin beşinci fıkrasında yasa ile düzenlenecek yönler belirlenirken "öğrenim ve öğretimin hürriyet ve teminat içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji gereklerine göre yürütülmesi" esaslarından söz edilerek üniversite öğretiminin özgürlük ve güvenlik içinde ve çağdaş bilim ve teknoloji isterlerine, başka deyimle bilimin özgür ve mesnel ölçülerine göre gerçekleştirileceği kesinlikle açıklanmıştır. Öğrenim ve öğretimin özgürlük ve güvence içinde ve çağdaş biliminin gerekleri uyarınca yapılabilmesi, herşeyden önce üniversitede yönetim özerkliğinin bulunmasına bağlıdır; gerçekten üniversite siyasal güçlerin ya da birtakım çıkar topluluklarının etkisi altında bırakılmış ise artık çağdaş bilimin gereklerine göre öğrenim ve öğretim yapılmasından söz edilemez.

Üniversitelerin kendilerince seçilen organları eli ile yönetilmesi ilkesi, kural olarak üniversite görevlilerinin üniversitelerin yetkili organ veya yerlerinde atanabilmesi yetkisini de kapsar; çünkü bir kuruluşun çalışmalarının yürütülmesi demek olan yönetim, niteliği gereği o örgütün görevlilerini başka deyimle onu işletecek kimseleri atama, işten çıkarma işlemlerini dahi zorunlu olarak içerir. Ancak, başka bir kuruluşa az veya çok bağlı olan örgütlerde üst kuruluşun kendisine bağlı olan kuruluştaki görevlilerin hepsini veya bir bölümünü atama ve işten çıkarma yetkisi söz konusu olabilir ise de Anayasanın değişik 120. maddesi kuralları, üniversiteleri herhangi bir yere bağlı birer örgüt olarak düzenlemeyi erek edinmiş olmadığı için üniversitelerin bakanlığa veya hükümete bağlı birer örgüt sayılarak üniversite görevlilerinin bakanlıkça atanması veya bakanlığın şu veya bu biçimde atama işleminde etkili olması yetkisi kabul edilemez.

Üniversite yönetiminin Devlet gözetim ve denetimine bağlanmış olmasıyla Hükümetin bu yönetim üzerinde etkili olmasının erek edinildiği dahi ileri sürülemez; çünkü gözetim ve denetim, özellikle özerk bir örgüte ilişkin olursa, kuruluşun ancak belli kurallara bağlı bir düzen içinde islemesini sağlamaya yönelmiş bir yetkiler bütününü anlatır; o kuruluşun yönetimine şu veya bu biçimde el atma ve onu gözetim ve denetim yetkisinin kullananın iradesine göre çalışmaya zorlama yetkisini karışamaz. Değişik 120 madde, bir yandan özerkliği öte yandan öğretim ve öğrenimin özgürlük ve güvence içinde çağdaş bilim ve teknoloji isterlerine uygun olarak yürütülmesini sağlamayı öngördüğüne göre Devlet gözetim ve denetimin ereği, yalnızca anılan ilkelerin gerçekleşmesi yolundan sapmaları önlemek ve bu ilkelerle bağdaşmayan tutumları engellemek olabilir. Kaldı ki Anayasa'nın değişik 120. maddesinin son fıkrasında Bakanlar Kurulunun belli üniversite veya üniversiteye bağlı fakülte, kurum ve kuruluşların yönetimine el koymasından söz edilmişken ikinci fıkrasında Hükümetin değil, devletin gözetim ve denetiminden söz edilmekte bulunmasının anlamı vardır ki buna dayanılarak bu denetim ve gözetimin siyasal gücün veya çıkar çevrelerinin etkisi dışında tutulabilecek bir organ eliyle gerçekleştirilmesi gerektiği görüşü savunulabilir. Şurası da dikkate değer ki Anayasa'nın değişik 120. maddesinin, son fıkrasında öngördüğü olağanüstü durumlarda Bakanlar Kurulunun yönetimine el koymasına izin vermesinin ereği dahi yalnızca öğrenim ve öğretimin özgürlük ve güvence içinde, çağdaş bilimin nesnel ölçüleri uyarınca gerçekleşmesini sağlamaktır.

Bir an için üniversite özerkliğinin yeni biçiminde hükümetin veya bir bakanlığın üniversite yönetimine karışmasının veya belli ölçüde katılmasının Anayasaya aykırı olmadığı düşüncesi benimsenirse bu görüş yapılan derişiklik sırasında Anayasa'nın 120. maddesinin değiştirilmesiyle güdülen ereğe daha açıkçası üniversite özerkliğinin yanlış anlaşılması veya kötüye kullanılması yüzünden öğretim ve eğitimin özgürlük ve güvence içinde, çağdaş bilimin nesnel ölçülerine göre yürütülmesi ilkesinden sapmaları düzeltmek ereğine aykırı düşer; çünkü yukarıda da değinildiği gibi hükümetin veya bir bakanlığın üniversite yönetimi üzerinde etkili olması üniversitenin bilimsel ve nesnel isterlere göre öğretim yapmasını engeller.

Şu da unutulmamalıdır ki 120. maddenin değiştirilmesinde gözönünde tutulan bir etken dahi üniversitenin kendi kendini denetleyemediği yolundaki kanıdır ve bundan dolayı Devlete tanınan yetkiler de gözetim ve denetimin zorunlu kıldım yetkilerden başkası olamaz: başka deyimle bu yetkiler üniversitenin yönetim ve bilim özerkliğinin zedelenmesini, öğretim ve öğrenim özgürlüklerinin çiğnenmesini önlemeye elverişli yetkiler olabilecektir; atama işlerinde yürütmenin söz sahibi kılınmasıyla ise gözetim ve denetim sınırlarını aşan bir yetki tanınmış bulunur.

Yukarıdan beri açıklanan gerekçeler karşısında hükümetin ya da bir bakanlığın üniversite öğretim üyesini veya yardımcısını atama yetkisi Anayasa'nın değişik 120. maddesinin kabul ettiği üniversite özerkliği ve üniversitenin kendi organlarınca yönetilmesi ilkeleri ile bağdaştırılamaz. Daha açıkçası üniversite Özerkliği derişik 120. maddeye yörede üniversitede görevlendirilecek öğretim üyeleri ve yardımcılarının atama işlemlerinin bütün hukuksal sonuçlarını doğurabilecek biçimde yalnızca üniversite organlarının iradesi ile yapılması yetkisini dahi içermektedir.

İnceleme konusu 6594 sayılı Yasanın geçici 1. maddesinin birinci fıkrasında bulunan, Karadeniz Teknik Üniversitesinin tüzel kişilik kazanmasına değin, bu üniversitenin öğretim işleriyle görevli kişilerin 4936 sayılı Üniversiteler Kanunundaki derece ve yetkileri kazanmış kişiler arasından Millî Eğitim Bakanlığınca atanacağı kuralı, Anayasa'nın değişik 120. maddesinin yukarıda açıklanan özerklik ilkesine ve bu ilke gereklerinden olan üniversitelerin kendilerince seçilmiş organlarınca yönetileceği kuralına aykırı düştüğünden, iptali gerekir.

Esas sayısı:1971/40
Karar sayısı:1971/82

İnceleme konusu kuralda üniversiteye bir süre tüzel kişilik tanınmadığı ilkesi de yer almaktadır; oysa Anayasa'nın değişik 120. maddesi uyarınca üniversiteler özerkliğe sahip kamu tüzel kişileridir. Sözü edilen kural bu bakımdan da Anayasaya aykırıdır.

Avni Givda, inceleme konusu kuralın Anayasaya aykırılığı görüşüne katılmamıştır.

3- İptal konusu kuralı kapsayan yasanın bir hazırlık yasası olmasının bu yasa ile oluşan kuruluşun üniversite sayılmasına engellik edip edemeyeceği sorunu:

Bir üniversitenin kuruluşu sırasında onun kuruluşunu sağlamak üzere çıkarılacak yasada üniversitelerin bağlı olduğu hukuk ilkelerine aykırı birtakım geçici dönem kurallarının kabul edilebileceği ve itiraz konusu kuralın dahi bunlardan birisi sayılabileceği ve böylece bu geçici dönem kurallarında Anayasa'ya aykırılık söz konusu edilemeyeceği ve yukarıki ikinci bentte varılan sonucun yanlış olduğu görüşü ileri sürülebilir. Ancak; bu düşünce, Anayasa açısından kabule değer görülemez. Çünkü, geçici dönem kuralları adı altında birtakım Anayasaya aykırı kurallar konulabilmesini, Anayasaya uygun gösteren herhangi bir dayanak Anayasa'da yoktur. Kaldı ki böyle bir olanağın kabulü, Anayasa'ya uygun biçimde kurallara göre kurulup işletilen bir Üniversitenin oluşmasını Yasa Koyucunun takdirine bırakmak gibi bir sonucun kabul edilmesi demek olur ve böylece Anayasa'nın Üniversite özerkliğine ilişkin kurallarının uygulanmasını yıllarca önemle durumunun yaratılabilmesi gibi Anayasa'ya ters düşen uygulamalara yol açılmış bulunur.

Şu yön belirtilmelidir ki kurulacak olan yeni bir üniversitenin kuruluş işlemlerini özerk olan başka bir üniversiteye gördürmek gibi birtakım yasal tedbirlerle yeni bir üniversitenin Anayasaya uysun biçimde kurulması düşünülebilir ve böyle bir düzenin uygulanma olanağı rahatlıkla bulunabilir.

4- İtiraz konusu kuralı kapsayan Yasanın kurmak istediği örgütün Anayasa'nın genel ilkelerine bağlı bir üniversite olup olmadığı sorunu :

İtiraz konusu kuralı kapsayan yasanın adı ve maddeleri incelendikte yeniden ortaya konulmak istenilen örgütün Anayasa'nın üniversitelere ilişkin genel ilkelerine bağlı bir üniversite olduğu açıkça görülmektedir, 6594 sayılı Yasanın ikinci maddesinde "Karadeniz Teknik üniversitesi iki fakültenin kuruluşunun ikmali ve tedrisata açılması ile Üniversiteler Kanununda musarrah bütün hak ve vecibelerle hükmi şahsiyet iktisan eder." ve yine anılan Yasanın geçici birinci maddesinin ikinci fıkrasında "Bu Üniversitede bu devre zarfında diğer hususat için benzeri fakültelerin mevzuat, program, nizamname ve talimatnameleri tatbik edilebilir." yine 27 Eylül 1963 günlü, 336 sayılı Kanunun geçici 3. maddesinde "Karadeniz Teknik Üniversitesi tüzel kişilik kasbettikten sonra dışarda meslek çalışmaları, eserleri ve yayınları ile tanınmış kimseler de, fakülte Profesörler kurullarının üçte iki çoğunlukla yapacakları teklif senatoca uygun görülmek ve üniversiteler arası kurulca onanmak şartıyla usulü veçhile profesör seçilebilirler" kuralları, kurulan örgütün Anayasa'nın 130. maddesinin tümünün öngördüğü anlamda bir üniversite olmasının istendiğini kanıtlamaktadır.

Ege Üniversitesinin durumu da bu görüşü doğrulamaktadır; (Ege Üniversitesi adı ile İzmir'de bir Üniversite kurulması hakkında Kanun) adlı, 20/5/1955 günlü, 6595 sayılı Yasa dahi, 6594 sayılı Yasa'nın kapsadığı kurallarla harfi harfine aynı kuralları kapsamaktadır. (Düster 3. Tertip, Cilt. 36 Sayfa 1500 ve sonrası) ve Ege Üniversitesi bugün özerk bir üniversitedir.

Bu açıklamalar, sözü edilen Üniversitenin Anayasa'nın değişik 120. maddesinin ikinci fıkrasının "Özel Kanuna göre kurulan Devlet Üniversiteleri hakkındaki hükümler saklıdır." kuralı ile ayırık durumda bulunan üniversitelerden birisi olmadığını ve Milli Eğitim Bakanlığınca

Esas sayısı:1971/40
Karar sayısı:1971/82

Danıştaydaki davada Anayasa'ya aykırılık savına karşı ileri sürülen savunmanın dayanıksızlığını ortaya koymaktadır. Şu yön de belirtilmelidir ki, Anayasa'nın 120. maddesinin eski metninde de bulunan özel kanuna göre kurulmuş Devlet üniversitelerine ilişkin ilkelerin saklı tutulduğunun belirlendiği cümle, anlamca genel üniversitelerden başka biçimde yönetilmek üzere Anayasa'nın yürürlüğe girmesinden önce kurulmuş, bulunan üniversiteleri içermektedir. 120. maddenin Temsilciler Meclisinde görüşülmesi sırasında Anayasa Komisyonu sözcüsü özel kanuna göre kurulan kuruluşu ve işleyişi bakımından benzeri bulunmayan (varlığı kendine özgü-suigeneris) bir öğretim kurumu biçiminde tanımlamış ve örnek olarak Orta Doğu Teknik Üniversitesini göstermiştir. (Temsilciler Meclisi Tutanak Dergisi, Cilt 4, Birleşim 60, oturum 1, Sayfa 607 611).

Demek ki Anayasa'nın değişik 120. maddesinin ikinci fıkrası da yönetim biçimi saklı tutulan üniversiteler, Anayasa'nın öngördüğü kurallara uygun olmayan biçimde sürekli olarak yönetilecek üniversitelerde oysa Karadeniz Teknik Üniversitesi Yasasındaki tartışma konusu kural, geçici 1 madde kuralı olduğu gibi bu yasa ile konulan geçici nitelikteki bütün kuralların ereği de, bir süre sonra üniversitelere ilişkin genel düzene bağlı bir üniversite kurulmasını saklamaktadır. Geçici nitelikteki kuralların ve bu arada tartışma konusu geçici kuralın Anayasa'nın değişik 120. maddesinin ikinci fıkrasında saklı tutulan kurallardan bulunduğu görüşü, bu bakımdan da doğru değildir.

Özetlenecek olursa, hem Karadeniz Teknik Üniversitesinin Kuruluşuna ilişkin 6594 sayılı Yasanın genel düzene bağlı bir üniversite Vurulması ereğiyle çıkarılmış bulunması dolayısıyla durumun Anayasa'nın 120. maddesinin tümünde belirtilen kurallara uygun bulunmasının gerekmesi, hem de Anayasa'nın değişik 120. maddesinin ikinci fıkrasında saklı tutulan yönetim kurallarının özel ve sürekli kurallar olmasına karşı tartışma konusu kuralın geçici bir kural olması nedeniyle anılan kuralın, saklı tutulan kurallardan sayılması olanağı yoktur.

VIII- SONUÇ :

Sınırlama karan uyarınca incelenen 20/5/1955 günlü, 6595 sayılı Kanunun geçici birinci maddesinin birinci fıkrasının Anayasanın 170. maddesine aykırı olduğuna ve iptaline Avni Givda'nın karşıoyu ile ve oyçokluğu ile 23/12/1971 gününde karar verildi.

Başkan	Başkan Vekili	Üye	Üye
Muhittin Taylan	Avni Givda	Fazıl Uluocak	Sait Koçak

Üye	Üye	Üye	Üye
Nuri Ülgenalp	Şahap Arıç	İhsan Ecemiş	Recai Seçkin

Üye	Üye	Üye	Üye
-----	-----	-----	-----

Ahmet Akar

Halit Zarbun

Ziya Önel

Kani Vrana

Üye

Muhittin Gürün

Üye

Şevket Müftügil

Üye

Ahmet H. Boyacıoğlu

12/10/1971 günlü, sınırlama kararına ilişkin karşıoy yazısı 6594 sayılı Kanunun geçici 3. maddesini değiştiren 19 Eylül 1963 günlü, 336 sayılı Kanunun geçici 1. maddesi "Özerk kişilik kazanıncaya kadar; Karadeniz Teknik Üniversitesinin başında aylıkla profesörlerden Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine müşterek kararla tayin edilen bir rektör, fakültelerin başında da aylıklı profesörlerden Milli Eğitim Bakanlığınca tayin edilen birer dekan bulunur." biçiminde yer alan ve itirazcı mahkemece yine iptali istenmiş bulunan hüküm, 6594 sayılı Kanunun geçici 1. maddesinde bulunup bu kararla iptal edilmiş olan "Bu kanunun 3. maddesi gereğince hükmî şahsiyet iktisap edinceye kadar, Karadeniz Teknik Üniversitesi tedris elemanları 4936 sayılı Üniversiteler Kanunundaki derece ve salâhiyeti haiz zevat arasından Maarif Vekilliğince tayin olunur." biçimindeki hükümle dolayısıyla ilişkili bulunduğu, itirazcı mahkemece uygulama yapılırken, bu hükmün dahi sözönünde bulundurulması gerekecek demektir. Çünkü her iki hüküm arasında konuların nitelikleri yönünden bir benzerlik bulunduğu başka, dayandıkları esas yönünden aralarında bir birlik de vardır. Bu birlik, atamaların her iki hükümde de, Üniversitelerin yetkili organları yerine doğrudan doğruya bir yönetsel işlemle yönetim erki tarafından yapılması esasının öngörülmüş olmasıdır. Bu iki hüküm arasındaki ayırım ise, sadece, birisinin, üniversitenin rektörü ile fakülteleri dekanlarının ve diğerinin ise aynı üniversitenin öğretim üyelerinin atanmalarına ilişkin bulunmasından ibaret kalmaktadır.

Yasaların Anayasa'ya uygunluğunun Anayasa Mahkemesince yapılmakta olan denetiminin asıl amacı, Anayasa'ya aykırı hükümlerin yasalardan olabildiği ölçüde ayıklanmasıdır. Bu bakımdan, bir kanunda yer alan konu, nitelik ve dayandıkları esas yönlerinden benzer iki hükümden birisinin Anayasa'ya aykırılığının saptanarak iptali ve diğerinin ise incelenmiyerek yasada kalması, uygulamada çelişik durumlar yaratabilir. Bu ise, Anayasa'ya uygunluk denetiminin yukarıda gösterilen asıl amacı ile bağdaşamayacaktır. Aksinin kabulü halinde, aynı üniversitede Anayasa'ya aykırı bir hükme dayanılarak atanmış bulunan rektör veya dekanların tedris elemanı olarak görev yapmaları olanağını yaratacak veya, iptal edilen hüküm yerine Anayasa'ya uygun olarak yapılacak bir düzenleme sonunda Yasa hükmünün alacağı yeni biçime göre atanacak tedris elemanlarından Anayasa'ya aykırı bir hükme dayanılarak atanacak dekanların görev yapmaları gibi bir durumla karşılaşılacaktır.

Yukarıdaki açıklamalar göstermektedir ki, böyle bir halde, diğer hükmün dahi esastan inceleme konusu yapılmasında bir gerek ve hatta zorunluk var demektir. İşte bu nedenledir ki, işin esasının 6594 sayılı Kanunun sadece 1. maddesinin birinci fıkrası ile sınırlandırılarak incelenmesine ilişkin 12/10/1971 günlü ara kararına, 336 sayılı Kanuna geçici 1. maddesinin dahi esastan incelenmesi gerektiği düşüncesi ile karşıyız.

Başkan
Muhittin Taylan

Üye
Ziya Önel

Üye
Kani Vrana

Üye
Ahmet H. Boyacıoğlu

KARŞIOY YAZISI

I- İptali öngörülen hükmün Danıştay'daki dâva ile ilişkisi :

İncelenen iş Anayasa'nın değişik 149. maddesi uyarınca açılmış bir iptal dâvası değildir; Danıştay 5. Dairesinin yine Anayasanın 151. maddesine dayanarak getirdiği bir Anayasa'ya aykırılık iddiasıdır. İtiraz yoluna başvuran mahkeme üç hükmün Anayasa'ya uygunluk denetiminden geçirilmesini istemiş (20/5/1955 günlü, 6594 sayılı Yasanın geçici 1. maddesi, bu Yasanın 19/9/1963 günlü, 336 .sayılı Yasa ile değiştirilmiş geçici 2. maddesi; 6594 sayılı Kanunun 2. maddesine 22/5/1967 günlü, 871 sayılı Kanunun 1. maddesiyle eklenen fıkra); Anayasa Mahkemesi, bu üç hükümden yalnızca 6594 sayılı Yasa'nın geçici 1. maddesinin birinci fıkrasının mahkemenin uygulanmasını olasılık içinde gördüğünden işin esasının bu hükümle sınırlı olarak incelenmesini kararlaştırmıştır. Söz konusu fıkra "Karadeniz Teknik Üniversitesi tüzel kişilik kazanıncaya kadar öğretim elemanlarının 4936 sayılı Üniversiteler Kanunundaki derece ve yetkilerde bulunan kimseler arasından Millî Eğitim Bakanlığınca atanması" na ilişkindir.

İlk inceleme sırasında itiraz yoluna başvuran mahkemenin Anayasaya aykırılık iddiasını Anayasa Mahkemesine getirme yetkisi olup olmadığı sorunu çözerken şu veya bu hükümde bakmakta bulunduğu davada uygulayacağı yolunda varılan sonuç hiçbir zaman uygulamanın mutlaka yer alacağı veya böyle bir uygulamada, mahkemenin haklı ve isabetli olduğu yönünde kesin ve bağlayıcı nitelik taşımaz; inceleme derinleştirilince önce uygulanma olanağı veya olasılığı yar sanılan hükmün itiraz yoluna başvuran mahkemenin elindeki dâva komisine bir ilişkisi bulunmadığı görülebilir. Böylebir durumda, ise ilk incelemede verilen sınırlama kararı doğrultusunda bir sonuca varmanın hukukça zorunlu bulunmadığı görüşü benimsenmedikçe sorunu isabetli bir karara bağlamanın, çok güçleşeceği ortadadır.

İtiraz yoluna başvuran Danıştay 5. Dairesinin bakmakta olduğu dâvanın konusu atanma değil, görevden uzaklaştırmadır. Danıştay'daki dâvada iptali istenilen işleme ilişkin Millî Eğitim Bakanlığı disiplin kurulu kararında "6594 sayılı Kanunun geçici 1. maddesi uyarınca Karadeniz Teknik. Üniversitesinde öğretimle görevlendirileceklerin atanmasında Milli Eğitim Bakanlığı yetkili bulunduğu; atamaya yetkili yerin görevliyi işten, çıkarmaya veya çıkmış saymaya da yetkili olmasının idare hukuku ilkelerinden olduğu" ndan söz edildiğine çoğunluk gerekçesinde değinilmiştir. Danıştay Dairesinin geçici 1. madde hükmünün Anayasaya aykırılığın ileri sürmesinden, aynı görüşü benimsediği anlaşılmaktadır. Anayasa Mahkemesi çoğunluğu da

Esas sayısı:1971/40
Karar sayısı:1971/82

Anayasa'ya aykırı bir işleme itiraz konusu hükmün yol açtığı kanısı ile olacak Anayasa'ya uygunluk denetimine ve hükmün iptaline gitmiştir.

Karadeniz Teknik Üniversitesi öğretim elemanlarının görevden uzaklaştırılmaları konusunda herhangi bir yasal açıklık bulunmasaydı belki "atama yetkisi" nden yola çıkılarak dâvâlinın görüşü doğrultusunda da bir sonuca varılması düşünülebilirdi. Oysa 6594 sayılı Yasanın itiraz konusu geçici 1. maddesinin bir de ikinci fıkrası vardır. Bu fıkra hükmüne göre Karadeniz Teknik Üniversitesinde, tüzel kişilik kazanılıncaya kadar "diğer hususat için benzeri fakültelerin mevzuat, program, nizamname ve talimatnameleri" uygulanabilir. İstisnaî olarak verilmiş atarla geçici yetkisini düzenleyen bir maddedeki "diğer hususat" deyimine atama dışındaki bütün öteki konuların ve bu arada görevden uzaklaştırma konusunun da girdiği haklı olarak ileri sürülebilir. Kaldı ki bu yönde bir yoruma veya tartışmaya gidilmesi de gereksizdir. Çünkü Anayasa'nın 120. maddesinin gerek eski gerekse yeni metninde (Üçüncü fıkra) "Üniversite organları, öğretim üyeleri ve yardımcıları, üniversite dışındaki makamlarca, her ne suretle olursa olsun, görevlerinden uzaklaştırılmazlar." kuralı yer almıştır. 6594 sayılı Yasada Karadeniz Teknik Üniversitesi öğretim üyeleri ve yardımcılarının görevden uzaklaştırılmalarını düzenleyen özel ve açık bir hüküm bulunmadığına göre bu konuda herhangi bir iptal kararına yer olmaksızın, açık ve kesin Anayasa hükmünün doğrudan doğruya işlenmesi doğaldır, zorunludur. Demek ki bir üniversite doçentinin Anayasa'ya aykırı olarak Millî Eğitim Bakanlığınca görevden uzaklaştırılmasına itiraz ve inceleme konusu hüküm değil bir yanlış yorum ve uygulama yol açmıştır. O halde 6594 sayılı Yasanın Danıştaydaki dâva ile ilişkisi bulunmayan geçici 1. maddesinin birinci fıkrasının o dâva dolayısıyla ve Anayasa'nın değişik 151. maddesi yolu ile Anayasaya uygunluk denetimi yapılarak iptaline gidilmesi dayanaksız kalmaktadır.

II- 6594 sayılı Yasanın geçici 1. maddesinin birinci fıkrasının Anayasa'ya aykırılığı sorunu

:

Şimdi de 6594 sayılı Yasanın geçici 1. maddesinin birinci fıkrası hükmü yukarıda açıklanan özel durum gözönünde bulundurulmaksızın ele alınacak ve Anayasaya aykırılık sorunu genel olarak tartışılacaktır.

20/5/1955 günlü, 6594 sayılı Yasa Trabzon'da bir teknik üniversite kurulmasını öngörmüştür. Bu konuda herhangi bir hazırlığı ve yatkınlığı bulunmayan bir çevrede elbette ki önce bir çekirdeğin atılması ve özel tedbirlerle korunması şarttır. Böyle bir Üniversite çekirdeğinin belirli bir olgunluğa, belirli bir gelişme düzeyine gelmeden tüzel kişilik ve öteki üniversitelerin tüm hak ve yükümlerini kazanabilmesi düşünülemez. Çünkü kurumun bir hazırlık ve kuruluş evresi geçirmeden daha ilk adımda ve bir anda tüzel kişilik ve öteki hak ve yükümlerin gereklerini yerine getirecek organları oluşturacak görevlileri bünyesi içinde toplamağa olanak yoktur.

6594 sayılı Kanunun tümü, 10/9/1963 günlü, 336 sayılı ve 22/5/1967 günlü; 87T sayılı Yasaların getirdiği ek ve değişikliklerle bir arada gözden geçirilirse görülür ki Kanun Koyucu hiç bir zaman Anayasa'ya aykırı düşebilecek bir üniversite öngörmüş değildir. Olabildiğince kısa bir süre içinde kurumun tüzel kişilik ve Üniversiteler Kanununda yazılı tüm hak ve vecibeleri elde edebilmesi için Kanunda kolaylaştırıcı hükümlere yer verilmiştir. Atamaların istisnaî ve geçici olarak Millî Eğitim Bakanlığınca bırakılması, tüzel kişilik kazanılıncaya kadar geçecek sürenin gerçekleri ve gereksinimleri gereğidir. Bakanlığa bu yetki verilirken bile atanacak kimselerin 4936 sayılı Üniversiteler Kanunundaki derece ve yetkilerde bulunanlardan olması kuralına sıkı sıkıya bağlanmaktan geri kalınmamıştır.

Üniversitenin tüzel kişilik kazanması ve hukukça öteki üniversitelere denk bir düzeye gelmiş sayılması için Kanunun koyduğu koşulların, bu yöndeki gelişmeyi güçleştirecek veya engellilecek

Esas sayısı:1971/40
Karar sayısı:1971/82

bir nitelik taşımadığı ilgili hükümler incelenirken hemen göze çıkmaktadır. Bu hükümlere göre bir fakültenin kadrosunda profesörler kurulunu oluşturacak aylıklı altı profesör bulunursa o fakültenin kuruluşu tamamlanmış sayılacak (Madde 2/2); iki fakültenin kuruluşu tamamlanınca da üniversite tüzel kişilik ve Üniversiteler Kanununca yazılı hak ve yükümleri kapanmış olacaktır (Madde 2/1). Her iki koşulun da işin niteliğinden zorunluğun gereklerini aşmayan, hiç bir zaman ağır sayılamayacak bir geçiş ve hazırlık dönemi kuralları olduğu ortadadır. Anayasa Mahkemesi kararında 6594 sayılı Yasa ile bir günde kabul edilmiş olan "Ege Üniversitesi adıyla İzmir'de bir üniversite kurulması" hakkındaki 6595 sayılı Kanunda da aynı koşullara yer verildiğine değinilmektedir. Birbirinin tıpkısı hazırlık ve geçiş dönemi koşullarına bağlı tutulan iki öğretim kurumundan birisinin kısa bir sürede bilimsel ve anayasal anlamıyla tam bir üniversite durumuna gelmesine karşılık ötekisinin on yedi yıl içinde iki fakültenin kuruluşunu bile tamamlayamaması üzerinde durulursa görülür ki söz konusu koşullara geciktirici bir erek ve nitelik kondurmağa olanak yoktur ve gecikme nedenleri bunların dışında aranmalıdır.

6594 sayılı Yasanın geçici 1. maddesinin birinci fıkrası hükmünün, yakanda açıklanan niteliğine ve konulmuş ereğine göre, Anayasa'ya aykırı görülmesi ve iptaline gidilmesi yerinde değildir.

III- SONUÇ :

1971/40 esas sayılı işte "Karadeniz Teknik Üniversitesi adıyla Trabzon'da bir üniversite kurulması" hakkındaki 20/5/1955 günlü, 6594 sayılı Kanunun geçici 1. maddesinin birinci fıkrası hükmünün Anayasa'nın 120. maddesine aykırı bulunduğu ve iptaline ilişkin olarak verilen 23/12/1971 günlü, .1971/82 sayılı karara yukarıda yazılı nedenlerle karşıyım.

Üye

Avni Givda

KARŞIOY YAZISI

871 sayılı Kanunun 1. maddesi dahi, dâvanın mahiyetine göre, dâva ile ilgili bulunmaktadır. Bu nedenle Danıştay 5. Dairesinin uygulayacağı Kanunlardan olduğundan ilk inceleme kararında sözü geçen maddenin işin esasının incelenmesi dışında bırakılmasına karşıyım.

Üye

Şahap Arıç

Esas sayısı:1971/40
Karar sayısı:1971/82

İLK İNCELEME KARARINDAKİ SINIRLANDIRMA YÖNÜNE İLİŞKİN KARŞIOY YAZISI

Anayasa Mahkemesi Danıştayca verilen kararların hukuksal denetimi ile görevli bir mahkeme değildir; o ancak Anayasanın değişik 151. maddesindeki uygulanacak bir kanunun hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına olduğu kanısına varırsa" deyimindeki dâvada uygulanacak bir Yasa kuralının bulunup bulunmadığını araştırmakla görevlidir; bu görev ise mahkemelerin belli dâvada uygulayamayacakları kurallar için Anayasa Mahkemesine istemde bulunmalarını engelleme ereği ile öngörülmüştür. Danıştay'daki dâvada Danıştay dairesinin uygulayacağını bildirdiği kuralların hepsi dâvanın niteliği bakımından dâva ile ilgili ve dâvada uygulanma olanağı bulunan kurallardandır. Buna karşın Anayasa Mahkemesince Danıştay'ın kararının hukuk açısından denetlenmesi niteliğinde bir görüşle sınırlandırma karar verilmesi hukuka uygun değildir.

SONUÇ :

Danıştayca incelenmesi istenen üç kural Yerine incelemenin bir kuralla sınırlandırılması kararına karşıyım.

Üye

Recai Seçkin

KARŞIOY YAZISI

Danıştay 5. Dairesince, bakmakta olduğu dâvada uygulanacak hükümlerden sayılarak Anayasaya aykırılığı öne sürülen 871 sayılı Kanunun 1. maddesi, 6594 sayılı Kanunun geçici 1. maddesiyle bağlantılıdır. Şöyleki :

6594 sayılı Kanunun 2. maddesi; Karadeniz Teknik Üniversitesinin tüzel kişilik kazanabilmesini (iki fakültenin kuruluşunun ikmali ile öğretime açılması) şartına bağlanmakta, söz konusu 871 sayılı Kanunun 1. maddesiyle de, 2. maddedeki bu şartlara aşağıdaki bir yenisi eklenmektedir :

(Bir fakültenin kuruluşunun tamamlanması, o fakültenin kadrosunda, profesörler kurulunu teşkil edecek aylıklı en az altı profesörün bulunmasına bağlıdır.)

6594 sayılı Kanunun inceleme konusu olan geçici 1. maddesi ise, üniversitenin tüzel kişilik kazanmasına kadar geçecek olan sürede, öğretim üyelerinin tayini yetkisini Millî Eğitim Bakanlığına vermektedir.

Görüldüğü gibi 6594 sayılı Kanunun 2. maddesi ve bu maddeye bir fıkra ekliyen 871 sayılı Kanunun 1. maddesi ile 6594 sayılı Kanunun geçici 1. maddesi hükümleri arasında ayrılmaz bir bağ vardır: Kanun nün (871 sayılı Kanunla eklenen fıkra ile birlikte) 2. maddesi hükmünün sonucu, geçici 1. maddedeki yetkiyi doğurmaktadır.

Esas sayısı:1971/40
Karar sayısı:1971/82

Danıştay 5. Dairesi de, kendisine açılmış olan dâvayı, aralarındaki sıkı bağlantı nedeniyle iki maddeyi birlikte uygulamak suretiyle çözümliyebileceği kanısına vararak her ikisinin de Anayasa'ya aykırılığını öne sürmüştür.

Bunda şu nedenle de zorunluluk vardır :

Dâvanın çözümü için sadece geçici 1. maddenin ele alınması yeterli değildir. Zira geçici 1. maddenin iptali halinde, üniversitenin tüzel kişilik kazanmasına ilişkin olan yukarıki hükümler aynen yürürlükte kalacaklarından tüzel kişiliği olmayan bir kuruluşun, (tayin) işlemi gibi hak doğurucu ve kuruluşu yüküm altına sokucu bir hukuki tasarrufa ehil olup olamayacağı konusu ortaya çıkacaktır.

Bu itibarla meselenin çözümü, her iki hükmün birlikte ele alınmasını gerektirdiği ve iki maddenin hükümlerinin birbirinden ayrılması da mümkün olmadığı halde Mahkememiz bunlardan sadece geçici 1. maddeyi inceleme konusu yapmış, öteki hükmü, Danıştayca uygulanacak hüküm niteliğinde görmüyerek inceleme dışı bırakmıştır.

Yukarıki nedenlerle kararın konuya ilişkin bölümüne karşıyım.

Üye

Muhittin Gürün